

Plán výchovy a péče

Dětské skupiny PLANETKA a RAKETKA

Péče o děti přibližně od 1 roku do 3 let

Údaj	Vymezení
Poskytovatel	BEATI LIBERI z.s.
Místo poskytování	tř. Budovatelů 2923/166, Most
Dětská skupina PLANETKA	děti od 16 měsíců, zpravidla do 3 let
Dětská skupina RAKETKA	děti od 12 měsíců, zpravidla do 3 let
Účinnost dokumentu	1. 9. 2026
Revize	nejméně jednou ročně a vždy při podstatné změně podmínek nebo potřeb dětí

Každé dítě je jedinečná planetka

1 Účel a závaznost dokumentu

Tento plán stanoví cíle, zásady, obsah, metody a podmínky výchovy a péče v dětských skupinách PLANETKA a RAKETKA. Je společným rámcem pro každodenní práci pečujících osob. Konkrétní činnosti se přizpůsobují aktuálnímu věkovému složení skupiny, individuálním potřebám dětí, jejich zdravotnímu a psychickému stavu, délce docházky a průběhu adaptace.

Plán vychází ze zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, v platném znění, z prováděcích právních předpisů a ze standardů kvality péče. Je zpřístupněn rodičům v prostorách dětských skupin a způsobem stanoveným poskytovatelem.

Plán nevytváří jednotné výkonové požadavky. U dětí od 1 do 3 let je rozhodující bezpečný vztah, pocit jistoty, pravidelnost, respekt k tempu dítěte a učení prostřednictvím hry, pohybu, smyslové zkušenosti a každodenních situací.

2 Základní zásady péče

- respekt k důstojnosti, osobnosti, tempu a potřebám každého dítěte;
- bezpečné, laskavé a předvídatelné prostředí s pevnými, srozumitelnými hranicemi;
- individuální přístup při jídle, hygieně, odpočinku, adaptaci a emoční podpoře;
- partnerská a průběžná spolupráce s rodiči založená na důvěře a sdílení podstatných informací;
- rovný přístup bez diskriminace a respekt k rodinnému, kulturnímu a jazykovému prostředí dítěte;
- podpora samostatnosti bez nátlaku a bez srovnávání dětí;
- ochrana zdraví, prevence úrazů a přiměřené vedení dítěte k bezpečnému chování;
- střídání spontánních a nabízených činností, pohybu, pobytu venku a odpočinku.

3 Hlavní cíle výchovy a péče

Oblast	Cíl péče a podpory
Bezpečí a vztahy	Dítě navazuje důvěru k pečující osobě, zažívá přijetí, učí se být krátce bez rodiče a postupně se orientuje v režimu skupiny.
Tělesný rozvoj	Rozvíjí hrubou a jemnou motoriku, koordinaci, stabilitu, obratnost a radost z přirozeného pohybu.
Sebeobsluha	Podle svých možností spolupracuje při jídle, oblékání a hygieně a postupně zkouší jednoduché úkony samostatně.
Komunikace	Rozumí běžným pokynům, vyjadřuje potřeby gestem, zvukem nebo slovem a rozšiřuje pasivní i aktivní slovní zásobu.
Poznávání	Zkoumá vlastnosti předmětů, příčinu a následek, třídí, přiřazuje, napodobuje a soustředí se přiměřeně věku.
Emoce a socializace	Učí se poznávat základní emoce, přijmout pomoc při zklidnění, vnímat druhé a postupně respektovat jednoduchá pravidla.
Tvořivost a smysly	Experimentuje s bezpečnými materiály, hudbou, rytmem, barvou, vodou, pískem a dalšími smyslovými podněty.
Vztah ke světu	Poznává nejbližší okolí, přírodu, roční období, rodinu, běžné činnosti a základní kulturní tradice.

4 Vývojově přiměřený přístup

Věkové období	Typická podpora
12 až 18 měsíců	Těžištěm je bezpečná vazba, stabilní režim, volný pohyb, manipulace s většími předměty, smyslové zkoumání, jednoduché říkanky, pojmenovávání a výrazná individuální pomoc.
18 až 24 měsíců	Podporujeme samostatnou chůzi a obratnost, první sebeobslužné kroky, napodobivou hru, porozumění krátkým pokynům, pojmenování známých věcí a souběžnou hru vedle ostatních dětí.
24 až 36 měsíců	Rozvíjíme jednoduchou spolupráci, krátkou námětovou hru, slovní vyjadřování, třídění, skládání, tvoření, samostatnost a postupné zvládnutí pravidel a přechodů mezi činnostmi.

Uvedené projevy jsou orientační. Pečující osoba vychází z reálných možností konkrétního dítěte a zohledňuje předčasné narození, zdravotní stav, odlišný mateřský jazyk, specifické potřeby i aktuální rodinnou situaci.

5 Organizace dne

Denní režim je pravidelný, ale pružný. Přesné časy upravuje provozní řád a aktuální organizace skupiny. Individuální potřeba spánku, jídla, pití, hygieny, pohybu a emočního zklidnění má přednost před dokončením plánované činnosti.

Část dne	Obsah
Příchod a přivítání	Předání důležitých informací, individuální přijetí dítěte, volná hra, klidná podpora při odloučení.
Ranní a dopolední blok	Volná hra, krátké společné přivítání, pohybová nebo hudební chvílka, smyslová, tvořivá či poznávací nabídka.
Svačina a hygiena	Podpora stolovacích a hygienických návyků s pomocí podle potřeby.
Pobyt venku	Každodenně podle počasí, zdravotního stavu dětí, kvality ovzduší a bezpečnostních podmínek; procházka, zahrada nebo přirozený pohyb.
Oběd a příprava na odpočinek	Klidné stolování, hygiena, převlékání a rituál před spaním.
Odpočinek	Spánek nebo klidová činnost podle individuální potřeby dítěte. Dítě není nuceno spát.
Odpolední blok a odchod	Svačina, volná hra, klidnější nabídka, pobyt venku dle podmínek a předání informací rodiči.

6 Obsah a metody výchovné činnosti

Pohyb a zdraví. Chůze, běh, lezení, překračování, házení, tanec, jednoduché překážkové dráhy, pobyt venku, relaxace, tělesné schéma a bezpečné návyky.

Komunikace a předčtenářské dovednosti. Rozhovor při běžných situacích, komentování činnosti dítěte, obrázkové knihy, říkadla, písně, rytmizace, zvuky zvířat, jednoduché otázky a prostor pro odpověď.

Poznávání a předmatematické představy. Vkládání, skládání, párování, třídění podle jednoho znaku, porovnávání velikosti, pojmy jeden a více, nahoře a dole, orientace v jednoduché posloupnosti dne.

Smyslové a manipulační činnosti. Bezpečné hry s vodou, pískem, přírodninami, modelovací hmotou a sytkými či různě strukturovanými materiály pod přímým dohledem a s ohledem na věk, alergie a riziko vdechnutí nebo požití.

Tvořivost a estetika. Malování, otiskování, kreslení, trhání a mačkání papíru, lepení s pomocí, hudební nástroje, rytmus, tanec a dramatické napodobování.

Sociální učení a emoce. Nápodoba, jednoduché společné rituály, pojmenování emocí, pomoc při střídání, vedení k ohleduplnosti, řešení konfliktů klidným zásahem dospělého.

Sebeobsluha a praktický život. Spolupráce při oblékání, mytí rukou, stolování, ukládání osobních věcí a uklidu hraček. Nácvik čistoty probíhá po dohodě s rodiči, citlivě a bez trestání.

Příroda a okolní svět. Pozorování počasí, rostlin a zvířat, péče o prostředí, poznávání domova, skupiny, dopravy, povolání a tradic prostřednictvím přímé zkušenosti.

7 Adaptace dítěte

Adaptace je individuální proces plánovaný ve spolupráci s rodiči. Před nástupem jsou zjištěny zvyklosti dítěte, způsob uklidnění, stravovací a spánkové potřeby, zdravotní omezení, komunikační projevy a oblíbené činnosti. První pobyty mohou být podle dohody kratší a postupně se prodlužují.

- dítě má pokud možno stabilní pečující osobu a srozumitelný uvítací rituál;
- rodič předává dítě klidně, stručně a pravdivě; způsob kontaktu během pobytu je předem dohodnut;
- pečující osoba sleduje míru stresu, schopnost přijímat útěchu, jídlo, pití, spánek, hru a kontakt s okolím;
- při dlouhodobých nebo výrazných obtížích je postup společně s rodiči upraven;
- průběh adaptace je zaznamenáván způsobem stanoveným poskytovatelem.

Podrobný postup upravuje samostatný adaptační plán příslušné dětské skupiny.

8 Děti se specifickými potřebami

Před přijetím a v průběhu docházky poskytovatel s rodiči vyhodnotí, zda lze bezpečně zajistit potřeby dítěte s ohledem na prostředí, personální možnosti, složení skupiny a doporučení odborníků. Podpora může zahrnovat úpravu režimu, prostoru, komunikace, pomůcek, stravování, odpočinku, míry dopomoci a organizace aktivit.

Dohodnutá podpůrná opatření, důležité postupy a kontakty se zaznamenají v dokumentaci dítěte.

Informace jsou sdíleny pouze v nezbytném rozsahu. Pečující osoby spolupracují s rodiči a podle potřeby doporučí návaznou odbornou službu; diagnózu nestanovují.

9 Sledování vývoje a individuální plánování

Vývoj dítěte je sledován průběžně, přirozeným pozorováním při hře a běžných situacích. Záznam zachycuje zejména silné stránky, zájmy, potřeby, pokroky, účinné způsoby podpory a významné změny. Neslouží k nálepkování ani k porovnávání dětí.

Sledujeme	Jak zjištění využíváme
adaptaci, vztahy a emoční regulaci	volíme vhodný způsob přijetí, zklidnění a podpory ve skupině
hrubou a jemnou motoriku	upravujeme obtížnost pohybových a manipulačních činností
komunikaci a porozumění	přizpůsobujeme délku pokynu, slovník, gesta a obrazovou podporu
hru, pozornost a poznávání	nabízíme materiály a činnosti odpovídající zájmu a další možné výzvě
sebeobsluhu, jídlo, hygienu a odpočinek	sjednocujeme přiměřený postup s rodinou a respektujeme individuální potřebu

Souhrnné individuální zhodnocení se provádí zpravidla nejméně dvakrát ročně a dále při významné změně nebo podle potřeby. Zjištění jsou podkladem pro plánování a citlivou komunikaci s rodiči.

10 Komunikace a spolupráce s rodiči

- při každodenním předání se sdílejí stručné, podstatné informace o zdravotním stavu, náladě, jídle, odpočinku a mimořádných událostech;
- citlivější nebo rozsáhlejší témata se projednávají individuálně mimo doslech ostatních;
- rodiče předávají aktuální informace důležité pro bezpečí a pohodu dítěte;
- pečující osoby sdělují konkrétní pozorování, nikoli nepodložené závěry nebo diagnózy;
- společně se hledá jednotný a proveditelný postup podpory dítěte doma i ve skupině.

11 Bezpečí, ochrana zdraví a důstojnosti

- Pečující osoby před každou aktivitou přiměřeně vyhodnotí rizika, zajistí dohled a volí pomůcky vhodné věku dítěte.
- Drobné předměty a sypké materiály se používají pouze pod přímým dohledem; u dětí, které předměty vkládají do úst, se volí bezpečná alternativa.
- Děti jsou vedeny k jednoduchým pravidlům: chodíme bezpečně, chráníme své tělo i druhé, hračky používáme dohodnutým způsobem a při nejistotě vyhledáme dospělého.
- Dítě není ponižováno, zstrašováno ani trestáno odpíráním základních potřeb. Fyzický kontakt slouží k péči, ochraně a podpoře a respektuje projevy dítěte.
- Podezření na ohrožení dítěte se řeší podle krizového plánu a právních povinností poskytovatele.
- Úrazy, mimořádné události, podávání léků a postup při onemocnění se řídí vnitřními pravidly a navazující dokumentací.

12 Roční tematický rámec

Témata jsou inspirací pro krátkodobé plány. Nejsou závazným učivem a mohou se měnit podle počasí, situace ve skupině, zájmu a potřeb dětí. Jedno téma se rozvíjí hlavně konkrétní zkušeností, opakováním, hrou a jednoduchým jazykem.

Měsíc	Téma	Příklady obsahu
Leden	Zima kolem nás	chlad a teplo, zimní oblečení, sníh a led, pohyb a bezpečí
Únor	Já a moje tělo	části těla, smysly, základní emoce, hygiena a zdravé návyky
Březen	Příroda se probouzí	první jarní změny, barvy, mláďata, voda a hlína
Duben	Jaro a tradice	rostliny, zvířata, velikonoční a rodinné zvyky, společné tvoření
Květen	Moje rodina a domov	blízcí lidé, domov, péče, laskavost a pomoc
Červen	Voda slunce a pohyb	letní počasí, pitný režim, hry s vodou, ochrana zdraví
Červenec	Cestujeme a objevujeme	dopravní prostředky, pohyb venku, jednoduchá pravidla na cestě
Srpen	Zvířata a příroda	domácí a volně žijící zvířata, zvuky, stopy, péče o okolí
Září	Já a moje skupina	adaptace, kamarádi, hračky, denní rituály a jednoduchá pravidla
Říjen	Barevný podzim	listy, plody, barvy, tvary, počasí a smyslové objevování
Listopad	Co lidé dělají	běžná povolání, nástroje, doprava, napodobivá a námětová hra
Prosinec	Adventní čas	světlo, hudba, vůně, rodinné tradice, sdílení a klid

13 Krátkodobé plánování a vyhodnocování

Pečující osoby zpracovávají měsíční nebo týdenní nabídku činností. Plán obsahuje téma, záměr, konkrétní nabídku, potřebné pomůcky, případná rizika a možnosti zjednodušení či rozšíření. V průběhu dne lze aktivitu změnit nebo ukončit podle reakcí dětí.

Otázka pro vyhodnocení	Záznam
Co děti zaujalo a u čeho setrvaly?	stručné konkrétní pozorování
Co bylo příliš snadné, obtížné nebo zatěžující?	potřebná úprava prostředí, času, skupiny nebo pomůcek
Které dítě potřebovalo jiný způsob podpory?	individuální krok bez srovnávání s ostatními
Co zopakujeme, rozšíříme nebo vynecháme?	návaznost pro další plánovací období

14 Odpovědnost za naplňování plánu

Za seznámení pracovníků s plánem, jeho dostupnost a pravidelnou revizi odpovídá vedení poskytovatele. Pečující osoby odpovídají za jeho uplatňování v každodenní práci, za přiměřené plánování a za předávání podnětů k úpravám. Plán se vyhodnocuje nejméně jednou ročně a dále při změně věkového složení, provozu, právních požadavků nebo potřeb dětí.

15 Závěrečná ustanovení

Tento společný plán se vztahuje na dětské skupiny PLANETKA a RAKETKA. Rozdíly vyplývající z minimálního věku přijímaných dětí, konkrétního složení skupiny a individuálních potřeb se promítají do krátkodobého plánování, organizace dne, míry dopomoci a způsobu zajištění bezpečí.

Schválil	Datum a podpis
Marika Glaser, za BEATI LIBERI z.s.	V Mostě dne 1. 9. 2026